

premagani pri volitvah, ali potlačeni še nikakor ne. Iz vsake volitve prišli smo domov bolj razjareni in bolj odločni za boj. Delovati smo začeli, kder in kolikor se je dalo, in vse porabili, da bi si pri bodočih volitvah zagotovili zmago. Svesti si, da je pravica na naši strani, prepričani, da se borimo za najsvetejše reči, za svoj obstanek, upali smo trdno na zmago ter potrpežljivo čakali bolj-
ših, milejših nam dni. Ti so res prišli. Neugodne razmere, kojih ne gre v javnost spravljati, so Seidla potisnole iz posestva v Kamei. Krvava sodnija celjska mu je pograbila najmočnejšega zaveznika Brandstetterja. Pri volitvah l. 1876. je bila desna njegova roka, znani Wretzel premagan od g. dr. Radaja. Slovenci smo v 10 letih stopili zmagonosni na volišče, da se je vse čudilo. Lani je prišla na Seidla vrsta. Moral je hudo propasti, čeravno je imel na strani sokandidata mogočnega načelnika politične gosposke v okraju. Seidl je v mariborskem okraju dobil 50, v slov. bistriškem 18 in v št. lenartskem 3, sploh od 202 glasov samo 71. Letos se je zanašal prvič na to, ker pri volitvah za državni zbor odpade v tem okrogu št. lenartski okraj in pristopi konjiški in mahrenberški, drugič na to, da bomo Slovenci za kandidata postavili kakega kmeta, mešnika, dohtarja ali notarja, zoper katere bi zamogli nemčurski liberalci po svojej navadi laglje udrihati in uspešniše agitirati. Toda Slovenci jim te ljubavi nismo skazali. Postavili smo namreč za kandidata svojega rojaka g. barona Goedela, ki je gledé svoje osebne odličnosti, vsestranske poštenosti, zvedenosti in upliva celó našim nasprotnikom nedotakljiv. Prejšnji krič zoper mešnike pri ljudeh ne zda več, tatermana „o trganju Štajerske“ se nihče ne boji in naposled so se pravi Nemci pri nas, posebno v Mariboru, navolili večnega ravsa in kavsca med nemškim in slovenskim prebivalstvom. Želijo miru in začenjajo pravičnejše soditi o Slovencih. To je razvidno iz liberalne „Marburger-Zeitung“. Ta list je zadnja leta Seidlijance začel precej popuščati in nasvetuje za porazum med Slovenci in Nemci v narodnih zadevah posebno razsodnistvo 6 mož, izbranih do polovice iz nemških in do polovice iz slovenskih deželnih poslancev. Nasvet je posnet iz tako imenovane Kremžirske ustave od l. 1848. To nam je prva prijazna beseda mariborskih Nemcev! Slovenci nje ne bomo pozabili. S pravicoljubnim Nemcem se da pogajati, s nemčurjem, s človekom, ki hoče nas iztrebiti, narodno uničiti, po sili v Nemce premesiti, pa nikdar in nikoli ne! Ako še dalje pomislimo, da pri teh volitvah vladini uradniki ničesar ne storijo za nemškutarje, bilo je Seidlu lahko razvidno, da je njegova kandidatura zapstoj (aussichtslos), propad gotov. In torej je modro storil, da je še pred volitvijo odložil kandidaturu in odstopil. Slovenci smo tega se vé da veseli in želimo gospodu Seidlu srečen pot! Z Bogom!

Najhujši nasprotnik je torej odpravljen. Slo-

venska utrajnost in složnost je dosegla nepričakovano zmago. Vendar zaradi tega ne smemo rok križem držati. Nihče izmed nas še ne vé, koga bodo sedaj nemčurji nam nasproti postavili. Tudi ni nemogoče, da bodo vendarle g. Seidla po sili kandidirali. Bodimo torej oprezní. Pripravljajmo se, kakor na najhujšo volilno borbo. Potem bo naša zmaga ne samo gotova, ampak tudi sijajna in odločilna za vso bodočnost.

Gospodarske stvari.

Kako se morejo lahko podgane poloviti.

M. Vzame se sod polovnjak, kteremu se je jedno dno izvzelo. Sod se postavi po konci, na dno mu se postavi jedna zidna opeka in sicer po konci. Noter se vlije vode toliko, da opeka morda za prst iz vode moli. Na mesto gornjega dna se sod pokrije z lepenko, to je z debelim papirjem, ki se je pa na sredini križem prerezal tako, da se krajci lahko pod celó majhno težo nderó. Na njihovo sredino se položi in pritrdi kaka vaba, postavim kos pečenega špeha. Sod seveda se postavi na kraj, kder podgane najbolj gospodujejo. Ob sod se nasloni ozka deskica, da more podgana po nji na njega splezati do vabe. Večidel ni treba dolgo čakati, že pride podgana vabljená po duhu pečenega špeha, vzdiguje nos na vse štiri vetre in kmalo se ji začne sanjati, da prihaja duh iznad soda. Začne tekati okoli in ko ne najde druge poti, ajd po nastavljeni deskici gori, odkoder ji žegeče vabljeni duh v nos. Brž pa, ko se zapeljivi vabi bliža, telebi v globčino soda v vodo in zdaj je prvo in poglavitno njeno prizadevanje, da splava na rob iz vode moleče opeke. Kmalo prileti druga in tudi to zadene ista osoda, ko prvo. Zdaj pa se začne boj v sodu za prostorček subega roba opekinega na smrt in življenje. Slabejša utone v vodi. Cviljenje in ropot privabi poslušavcev in gledavcev, kterim pa radovednost in sladkoritnost kmalo isto osodo napravi, ko prvima dvema. Tako se nalovi tega mrčesja mnogo in za gledavca na prav vesel način.

Odbiti in odlomljeni rogovi goveje živine.

M. Odbije ali zlomi se govedi rog najprej pri tako imenovanem vretencu, redkeje pri kornini. Če se rog pri vretencu odkrhne, kri nič ne teče in le meseni delki, kteri rog obdajajo, in pa koža je več ali manj ranjena. Taka rana lahko celi, posebno, če se večkrat z žajfno ali mijilnico t. j. vodo, v kateri je nekaj žajfe ali mijila raztopljenega, lepo izmiva. Tudi se morajo vsi delki sežganim in v prah stolčenim galunom potrositi. Če pa je rog s korerino vred iztrgan, takrat rana močno krvavi. Da se kri ustavi, je najboljšje, če se krvaveča žila nekoliko stisne. Zamaši se rana s pajčevino. Ovijó se potem s koscem ne prekratim platna vsi odrti delki in potem se

to platno ali okoli drugega roga ali okoli čeljusti tako priveže, da precej močno na krvaveče žile tišči. S to obezo se živinče pusti 24 ur stati, tudi se mu ne da brž jesti, da žvekajé žile ne razžene in kri zopet teči začne. Tudi se mora gledati na to, da živinče drgajé ob jaslíh ali steni obeze ne odtrga. Ko bi bilo živinčetu, predno se mu je rana obezala, precej veliko krvi izteklo, se tega ravno ni treba strašiti, ker se s tem zabrani, da se možgani ne vnamó, kar se o takih prilikah, ko se rog odbije, lahko zgodi. Kajti možgani se gotovo pri tem več ali manj pretresejo. Tri dni potem, ko je rana nastala in se začne gnjojiti, se z mlačno vodo pajčevina in hodni ovitek razmoči in iz rane vzame. Ta se z mijilnico izmije in sežganím golunom potrosi. To se more pa vsaki dan ponoviti, dokler rana ne zaceli. Da živinče pri obezovanju in umivanju mirno stoji in drži, se mu mora s palcem in kazavnikom v nosnico seči in srednjo steno med nosnicama nekoliko stiskati.

M. Karpja reja slasti z ozirom na kmeta. Kmetovavec mora dan današnji vse žile napeti, da z marljivostjo, razumóm in pametno obrnjením denarjem pridelke poljske kolikor le more povzdigne, razno vodo pa več ali manj v nemar pušča. In vendar je čas, da se tudi na ta del mogočih njegovih dohodkov njegova skrb in pozornost obračati začne. Ni ravno najmanjši del dohodkov, ki si jih kmet iz vode more nakloniti, ako jo primerno porabi v to, da si v nji redi karpe. Že koj v prvi spomladi, brž ko se narava začne dramiti, prinese karp kmetu nekoliko dohodkov. Tu se lahko prodajajo dve—triletni karpi pa tudi taki, ki le za nasade za zarod služijo. Jeseni pa vrže karp, če je kmetu morda marsikteri drugih pridelkov ali popolnem ali vsaj z večíno odrekel, zopet lepi denar. Skozi leto so ga strašile nevihte in vročina, moča in suša, pritiskali so njem skrbi in težave, nezgode in trudi, vsega tega ga karpja reja ne stoji in vendar se mu dobro izplača.

Sejmovi 16. jun. sv. Barbara pri Konjicah Celje, sv. Florijan na Lasnici, Gleisdorf, Lembah, Ruše, Pobrež ptujskega okraja, Plauina, Nova Cerkev, Mozirje, sv. Vid pod Ptujem; 18. jun. Loka; 20. jun. Vitanje; 21. jun. Studenci nad Mariborom.

Dopisi.

Iz Maribora. (Baron Goedel — odlikovanja.) Bilo je l. 1872 sred jeseni, ko ima kmet dela na cente, da je vojni minister naenkrat 400 mož rezervistov domačega našega slavnega regimenta sklicati ukazal, da gredó daleč na Primorsko, tamošnjih salin čuvat t. j. naprav, kder se iz morske vode sol dela. Nevolja bila je med našimi kmeti občna. Za blagor Slovencev vselej uneti

naš deželni poslanec g. dr. Radaj je sklical župane v g. Goetzovo dvorano ter jim predložil prošnjo do ministerstva, naj bi se našim kmetom in njihovim sinom tokrat prizaneslo in nepovoljni ukaz preklical. Župani so se vé srca radi podpisali. Sedaj je pa previdni dr. Radaj premišljeval, kdo in kde bi se našel tak gospod, ki bi prošnjo pri ministrih tako podpiral, da bi kaj zdalo, da nebi, kakor se rado zgodi, vržena bila v papirni koš. Premišljeval je simotamo, naposled mu pride na misel g. baron Goedel. On je naš rojak, si misli, on je veljaven gospod, on ima sree za nas in móč pomagati; do njega se hočem obrniti. Sklenjeno, storjeno! G. dr. Radaj odpošlje od županov podpisano prošnjo slavnemu ministerstvu, gospodu baronu Goedelu pa napiše pismo, v katerem ga milo poprosi, naj se usmili in potegne za svoje slovenske rojake. Ko je g. baron pismo prejel, si ni nič dolgo premišljeval, ampak je hitro tekkel k vojnemu ministru in dosegel, da je ta uže odposlani ukaz preklical — 400 slovenskih vojakov, krepkih delavcev in podpornikov staršev, oskrbnikov rodbin ostalo je doma! Ta blagi čin priporočuje našim slovenskim kmetskim volilcem kandidata barona Goedela tako, da ni treba besedice dostaviti. Boljšega kandidata ne najdemo. Njega hočemo izvoliti dne 2. julija za svojega poslanca! — Svittli cesar so za zasluge ob priliki bosenske vojske podelili odlikovanja večím osebám, ki zanimajo tudi bralce „Slov. Gospodarja“. Mariborski okrajni glavar g. J. Seeder je prejel vitežki križec Franc-Jozefovega reda, g. dr. Albert Leonhard v Mariboru zlato svetinjo s krono, g. dr. Mali in dr. Rak v Mariboru, Jožefína Žerjav v Celovcu zlato svetinjo, g. Linzler v Brežicah in zdravnik g. Medič v Sevnici srebrno svetinjo s krono, potem najvišje cesarsko priznanje mesto Maribor in Slov. Bistrica. gospa Katarina Pahnerjeva in gospa Ida Reiserjeva, baron Vay v Konjicah, zdravnik gosp. Urbaček v Mariboru, grajščak Sevnški in celjski okrajni glavar g. Haas.

Iz gornje-radgonskega okraja. (Volitve) Poštovani v urednik! Želji Vaši, naznaniti Vam, kako je kaj v našem okraju zastran volitve v državni zbor, rad ustrezem sledečimi vrsticami. Dozdaj še je v tej reči celo malo gibanja opaziti in bržčas bodo takrat volitve brez vse burke tekle. Lastna skušnja nas je naučila pameti. Zato zdaj že sprevidimo, kako velik je razloček med pravimi prijatelji kmetiškega stana in med lažljivimi preroki. Med prave prijatelje slovenskih kmetov štejem pa tebe ljubi „Gospodar“. Kolikokrat sem na lastna uha slišal praviti: „od onega časa, odkar sem na „Gosp.“ naročen, že vselej komaj čakam, da ga iz pošte dobim in po pravici zvem, kaj se na svetu novega godi, ter da se iz njega naučim to ali ono reč, koja bo mi na hasek in potrebo“. Take besede se med našim vrlím kmetiškim ljudstvom pogostem čujejo. Zato pa se tudi slobodno reče, da bodo